

Tornai József

A tigris agyában

1

Filmekben filozófiát? Miért ne lehetne minden történetben legalább egy csipetnyi a fűszerből, amely agyamat kifényesíti!

2

Holnap este megjön az eső,
végre látom a szerelmem:
teleszkóp-melle, dália-szeme van,
kiskutyák bucskáznak a tetvei alatt.

3

Minek álmodtam nyolcvan évig?
nem kellett volna addig várnom,
míg a korcsolyapályák csak
hegedülnek és hegedülnek.

4

Háromszor gondoltam, hogy boldog
vagyok, a hársakra zokogott a fény,
elütötték már a harangok a világ
végét. Én csak nevettem, mint a halak.

5

Mindig akkor jutsz eszembe,
mikor a galambok piros búzaszemeket
kapnak föl az udvaron, hogy
az arcomon költhessenek.

6

Miért vagyok én olyan sokan,
hiszen egyedül is alhatok
a tigris agyában reggelig,
mielőtt lefekszik gondolkodni.

A szkizofrén fa

Szörnyű fa minden versem,
kétfelé nő kegyetlen
mindenért, minden ellen
bimbóssan-levelessen.

Mi támadhatott meg rég,
lét-hajnali örökség?
Talán elmenekülhetnék,
csontjaidba, öregség?

Szavak húsa és bőre,
elbújjak a törzsébe,
hallgatni mindörökre,
képektől nem üldözve?

De ikerlángjuk éget,
olyan nyelvet beszélnek,
mint tündér vagy kísértet,
nappalt éjjel cserélnek.

Mert az Őskény teremtett
egy kintet és egy bentet,
szellem-embert, förtelmest,
kiből egy lény sosem lett.

Ezért is lehetetlen,
hogy szkizofrén fa szélben,
szívósan és ügyetlen,
halálom is ne zengjen!

Vadmeggyfa-kereszt

Ne tagadd a sebed,
nincs az begyógyulva,
ne vádold az istent:
nem teremthet újra.

Nietzsche jövendölte,
Sartre könyvébe írta:
kinek kő az apja,
árván lép a sírba.

Árva madár az őszbe száll,
nem az övé tavasz, se nyár,
se a fészek, se a patak,
csak lelke, a tolla-szakadt.

Ne takard a semmit
legszebb éneddel sem,
nem hajt ki a bimbó
vadmeggyfa-keresztben.

A sötét isten

Duna-parton van egy malom,
bánatot őrlnek azon,
seje-haj!

Nekem is van egy bánatom,
odaviszem, lejáratom,
seje-haj!

Nekem is van egy félszemem,
benne az egész félelmem,
seje-haj!

Ha még azt is elveszítem,
enyém lesz a sötét isten,
seje-haj!

Dobozi Eszter

Szeptember 24.

Kopott, üres kaszárnya már a házunk,
s a kert, akár élettelen planéta.
Apadó kút szemem. Mint kósza párduc
árnya, kísért szobánk falán a néma
jel. Benn fölsebeznek a tárgyak, ájult
kések. Szúr minden, mint szögek acélja.
Lennék kórógyadnál felejtve limlom,
mert hontalan lettem, hogy nem vagy itthon

Szem

a legelvontabb rajzolatok
háromszögében
a mandulaformát ígérő
ívek között a figyelés
a nézés abszolút foka
így kellene lenni
mert millió szem nyitva
ebben az egyben

Lászlóffy Aladár

Október

Talán az avar színe, füstje, hamva,
melyet a borz is érez, eltemetve,
melyért a jövő idényét a hangya
s a politikamentes én: a medve –

úgy érezlek és beszívlek, de fájva.
Ahogy a régi vadászkiáltás a hangot.
Vörös is vagy, de mint a vér, a mályva.
És közvetítéd most is a parancsot.

Ez itt a vér. A vér nyoma. A vérem.
Kiontatik mint tinta s hangerő.
Annak nyoma, amiből visszakerem,
hogy életembe nő.

A nap menetrendje

A világ, melyet itt hagyok,
kikalapált, zajtól ragyog,
olvasztott mézes hangcserép,
márvány színén a csorba kés...

Ez itt a végleges hatás:
más naplement, ki menti más,
mert csodalényege a semmi.
Feljönni kár. Hát még lemenni!

Aggódók átka istenes

Egy jobbágy-lelkű anyaország.
Jó fia, Erdély, elesett.
Pálinkabúz és némi borszag.
A többi Bécsből elesett,
esetleg ingatag Bizáncból...
Héttorony, siebenbürgenes,
vagy csak cigányos! Kiskunságot
és pucolj! vagy maradj s temess!
Szóltak, Adyk és szent királyok
aggódók átka istenes.

Hapták

Más magyarok. Bejöttek egyre
a várba is, a jó kis szőlőhegyre.
A név maradt. Vasúttal együtt vették a jó szomszéd cigányok, lették,
a lengyelek s a többi fajta, fajta, mindenki nyert, sőt keresett is rajta,
végül a meghagyott is nyert, hogy hagyták,
a régi bakter: „hapták!...”

Gittai István

A morfondírozás öröméről

Borotválkozás közben azon morfondírozom, hogy: tényleg fikció, magyarul: kitaláció, elmeszülemény, koholmány, agyém-e az álom? A valóságban nem létező tény-e, esemény-e az ami álomban lezajlik? Már mint, hogy égszínkék cseresznyeszemek csilingelnek a szélben, s hogy jégmadarak szövik a vitorlát nagyanyám háza tetején. én ugyanis, akár eskü alatt is tanúsítani merem, Isten és ember színe előtt, hogy az illegő-billegő cseresznyeszemek igenis égszínkék csilingelésűek, s hogy a jégmadarak csőrükben a fonállal arról csivitelnek, hogy hogyan is fogják majd nagyanyám házat tűzön, vízen átnavigálni. Nos, ha nem csak fikció, akkor mi fene még az álombeli zajlás? Mivel úgy gondolom én, hogy e földön minden lelemény Őssejtje az álom, e szószaporítást, itt, abba hagyom, s visszaidézem magamnak a kék csilingelésű cseresznyét, és a jégmadarak csivítjét a fehérre meszelt vályogház tetején, mert hogy az énnékem annyira, annyira jó.

Időkeverék

Mintha valami
hálászerű lomb
ölelne magához,
hajdan és majdan
mámoridője.

Mostan kellene,
mostan lehetne
szaván fogni magam,
és színt vallani,
hogy hiszlek, Uram.

A volt, ami volt,
s a lesz, ami lesz
úgy elegyül bennem,
hogy már-már szinte
az van, ami van.

Csángóföld

A Gyímesekben bár sose jártam,
több ízben odavittek a filmek,
s felejthetetlenül rögzültek
a völgyek, a lejtők, a legelők,
a dombok, az erdők, a havazás,
a hasábfák, a kémények füstje,
a léckerítés, a viharlámpa,
az istálló, a fészker, a szekér,
a sok-sok egyszerű, emberi arc,
a mindent átítató nyugalom,
a jajongó hegedű, s a gardony
dacra bujtogató dobogása.

Ha nem is az egyetlen, de egyik
jó hely a világon, hol élhetők
a percek, az órák, a nappalok,
az éjék, az évek, szóval az élet,
a túlvilágit is beleértve.

Adventi Körös

Idén az adventi hetek alatt,
minden délelőtt, délben s délután,
a Sebes-Körössel randevúztam.
Miként a fülig szerelmes kamasz
belehabarodtam Váradunk éke,
zöldes-kékes áttetsző vizébe.
Fürödhethnékem, ihatnékem támadt,
halaszthatatlan cselekedhethnékem,
szeméttől sápadt, terhes partjai,
és maradék magunkért.
Gyógyulni vágytam valahára,
tisztulni, s Övé lenni egészen,
aki a messzi bihari hegyek
áldott hólevét, szenteltvizét
tálcán hozza és kínálja
testi-lelki felépülésünkre.

Tamás Menyhért

Félárnyék

A világ itt
másképpen világít...

Szegények a szélben

A tavasz sem, nyár sem,
az ősz sem, a tél sem –
szegények a szélben!

Tiborc

Se jaj-,
se zokszó –
ki-ki keresse meg arcát
az időtlen szegénységben!

Mi kor?

Mi kor?
– mikor
mélyláz
méláz!